

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Дипломна робота
магістра
з теми: «**ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ
ДОМАШНЬОГО ЧИТАННЯ**»

Виконала: здобувачка 2 курсу,
PO1-M20z групи
спеціальності 013 Початкова освіта
Брила Ілона Анатоліївна

Керівник: **Олинець Т. В.**,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії
та методик початкової освіти

Рецензент:
Бабюк Т. Й.,
кандидат педагогічних наук, доцент

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ДОМАШНЬОГО ЧИТАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	8
1.1. Домашнє читання – засіб підвищення ефективності навчання іноземної мови.....	8
1.2. Автентичний підхід до відбору текстів для домашнього читання в початковій школі.....	15
1.3. Використання казки як основного джерела іншомовної та соціокультурної інформації для домашнього читання у початковій школі.....	28
РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДОМАШНЬОГО ЧИТАННЯ.....	39
2.1. Методика роботи з іншомовним текстом на заняттях з іноземної мови.....	39
2.2. Перевірка ефективності формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів засобами домашнього читання.....	46
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Актуальність дослідження. У рекомендаціях Ради Європи основною метою навчання іноземних мов є формування комунікативної компетенції, яка складається з мовного, мовленнєвого та соціокультурного компонентів. Домашнє читання визначається необхідним компонентом процесу вивчення іноземної мови. Важлива роль читання у опануванні іноземною мовою зумовлюється тим, що воно передбачає активну роль читача, яка спрямовується на сприйняття та переробку як мовної, так і змістовної інформації, що її несе у собі художній текст. Процес читання є тим специфічним видом діяльності, який синтезує у собі мимовільне засвоєння мовних явищ у процесі опосередкованої комунікації з письменником, сприймання певної інформації, яка міститься у тексті, та емоційно-естетичне сприйняття художнього слова. Робота з художнім текстом розширює світогляд, розвиває логіку, інтелект, пізнавальні інтереси.

Інтегративний і комплексний характер домашнього читання (за умови правильної постановки завдань, оптимальної організації навчальної діяльності з їх реалізації та наявності відповідного методичного забезпечення) здатний значно підвищити ефективність навчання іноземних мов у початковій школі, розширити змістовний контекст діалогу культур.

Аналіз сучасної науково-методичної літератури виявив, що питанню важливості домашнього читання та використання автентичних текстів на початковому етапі вивчення іноземної мови присвячена ціла низка публікацій, де особливо важливими для нашого дослідження постають роботи Вороніної Г. І., Захарової О. Ю., Коломінової О. О., Носоновича О. В., Паршикової О. О., Редька В. Г., Романа С. В., Селіванова С. А. та інших.

Актуальність питання зумовила вибір теми дипломної роботи: «Формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів засобами домашнього читання».

Об'єктом дослідження є процес формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів у курсі іноземної (англійської) мови на початковому етапі.

Предметом дослідження є методичне забезпечення формування лексичної компетентності учнів 3 класу на заняттях іноземної (англійської) мови засобами домашнього читання.

Мета дослідження полягає у створенні обґрунтованої методики використання іншомовних текстів для домашнього читання для інтенсифікації оволодіння лексичним матеріалом на заняттях з англійської мови учнями 3 класу, та її експериментальній перевірці.

Гіпотеза дослідження: сформованість лексичних навичок учнів 3 класу на заняттях з іноземної (англійської) мови покращиться в результаті цілеспрямованої роботи за умов:

а) педагогічно організованого і відповідно мотивованого засвоєння та розуміння учнями іншомовних текстів для домашнього читання;

б) цілеспрямованого застосування спеціально розробленої системи роботи з іншомовними текстами для домашнього читання для розвитку лексичної компетенції.

Мета й гіпотеза потребували розв'язання таких **завдань дослідження:**

1. з'ясувати ступінь розробки досліджуваної проблеми в лінгво-методичній та психолого-педагогічній літературі;

2. проаналізувати стан формування лексичної компетентності учнів початкової школи в практиці шкільного та позашкільного навчання;

3. дослідити вплив домашнього читання на формування іншомовної лексичної компетентності учнів 3 класу;

4. розробити систему роботи з іншомовними текстами для домашнього читання для формування та розвитку лексичної компетенції учнів 3-го класу.

Організація дослідження. Експериментальне дослідження проводилося на базі Хмельницького палацу творчості дітей та юнацтва

Хмельницької області. У ньому брали участь учні 3 (5 учнів, основна група) та 2 (8 учнів, контрольна група) класів.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи дослідження: теоретичні (аналіз та узагальнення літературних джерел та вивчення спеціальної літератури); емпіричні (спостереження за навчально-виховним процесом, бесіди з учителями й учнями, анкетування учнів, вивчення результатів рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності, педагогічне тестування, педагогічний експеримент); статистичні (метод математичної статистики).

Наукова новизна визначається теоретичною обґрунтованістю, дидактичною доцільністю та експериментальною доведеністю можливості використання іншомовних текстів для домашнього читання у формуванні іншомовної лексичної компетентності молодших школярів. Зокрема, виявлено особливості навчання іншомовного спілкування на уроках іноземної (англійської) мови із застосуванням матеріалів для домашнього читання; уточнено та конкретизовано умови підвищення ефективності сприйняття лексики англійської мови за допомогою іншомовних текстів для домашнього читання; визначено особливості роботи із іншомовними текстами на заняттях з англійської мови; розроблено методику розвитку лексичних навичок молодших школярів засобами іншомовних текстів для домашнього читання на заняттях з іноземної (англійської) мови.

Практичне значення полягає у виявленні ефективних методів і прийомів із використанням іншомовних текстів для домашнього читання, який сприяє формуванню іншомовної лексичної компетентності молодших школярів, у розробці конкретних рекомендацій для вчителів початкових класів. Одержані результати можуть бути використані в практиці викладання іноземної (англійської) мови в школі, при створенні нових навчально-методичних комплексів з іноземної (англійської) мови для початкових класів.

Апробація роботи. Основні положення і результати представлено на: Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Актуальні питання

початкової освіти: досвід, реалії, перспективи» (15-16 жовтня 2020 р., Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Кроскультурні цінності молодших школярів як передумова формування соціокультурних компетентностей у Новій українській школі»; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Технології виховання і розвитку дітей в умовах сучасного закладу дошкільної освіти» (29 вересня 2020 р., Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Формування іншомовної соціокультурної компетентності дошкільників та молодших школярів засобами книг-розмальовок»; Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Інновації в освіті: здобутки та перспективи» (27 листопада 2020 р., Умань) із доповіддю «Гейміфікація як інноваційний засіб підвищення іншомовної соціокультурної компетентності молодших школярів»; Всеукраїнській студентській науково-практичній інтернет-конференції «Інноваційні освітні технології в Україні: теорія та практика» (26 лютого 2021 р., Умань) із доповіддю «Формування критичного мислення засобами післятекстових завдань з домашнього читання на уроках англійської мови»; IV Всеукраїнській науково-практичній конференції (заочна форма) «Українська та іноземні мови в початкових класах: актуальні проблеми й інноваційні технології навчання в умовах НУШ» (18-19 березня 2021 року, Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Формування граматичної компетентності засобами післятекстових завдань з домашнього читання на уроках англійської мови»; звітна конференція студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (8 жовтня 2021 р., Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Домашнє читання як самостійний аспект навчальної діяльності з оволодіння іноземною мовою в початковій школі»; науково-практичній конференції «Здобувач освіти в НУШ: доміанти розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» (10 березня 2021 р., Хмельницький) із доповіддю «Використання домашнього читання як засобу формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи» та обговорено на засіданнях кафедри теорії та методик початкової

освіти (2020-2021 н. р.) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 позицій) та додатків. Загальний обсяг роботи – 70 с.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено нове розв'язання актуальної проблеми формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів засобами домашнього читання, що виявляється в обґрунтуванні психолого-педагогічних та методичних умов формування у молодших школярів мовленнєвих умінь та навичок та розробленні методики розвитку мовленнєвих умінь учнів початкових класів засобами іншомовних текстів та завдань для домашнього читання.

Результати проведеного дослідження підтвердили ефективність вирішення поставлених завдань і дали підстави для формулювання таких висновків.

З'ясовано, що читання іноземною мовою як комунікативне вміння та засіб спілкування є найрозповсюдженішим способом іншомовної комунікації, яким учні мають оволодіти згідно з вимогами чинної програми та Державного стандарту з іноземних мов. На сьогоднішній день особливо актуальною стає проблема розвитку читацької самостійності учнів під час вивчення англійської мови та потреби реорганізації домашнього читання, оскільки саме сформованість навичок самостійної роботи з книжкою є передумовою інтелектуального та духовного світу.

Виявлено, що існує багато різних класифікацій видів читання. В основу кожного з них покладені різні принципи. Так, поділяють читання на види за: а) психологічними особливостями їх сприйняття: перекладне, безперекладне, аналітичне, синтетичне; б) кількістю прочитаного: екстенсивне, інтенсивне; в) умовами виконання текстів: самостійне, несамостійне; підготовлене, непідготовлене; г) способом читання: пасивне, активне; д) місцем та часом читання – позакласне, домашнє. Основне призначення текстів з домашнього читання – отримання інформації з текстів іноземною мовою.

Визначено, що під терміном *домашнє читання* можна розуміти обов'язкове для всіх, хто вивчає мову, додаткове по відношенню до підручника, постійне читання з метою отримання необхідної інформації.

Домашнє читання повинно бути постійним, систематичним. Необхідно, щоб ці тексти базувалися на вивченому лексичному та граматичному матеріалі. Систематичне та планомірне домашнє читання є важливим джерелом та засобом збільшення лексичного запасу та розвитку навичок усного мовлення учнів.

Очевидно, що автентичний підхід до відбору текстів для домашнього читання передбачає використання текстів художньої літератури країни мови, що вивчається, а в припустимих межах весь добір повинен створити системне уявлення про цю літературу з метою досягнення максимально широкого (для даних умов навчання) знайомства з кращими її представниками.

Розглянуто сукупність структурних ознак навчального тексту, що відповідає нормам, прийнятим носіями мови: культурологічна автентичність, інформаційна автентичність, ситуативна автентичність, лексико-фразеологічна автентичність, граматична автентичність, реактивна автентичність.

Доведено, що казки є незамінним засобом не тільки для формування позитивної мотивації у процесі вивчення англійської мови на початковому етапі навчання, а й є чи не найважливішим та дієвим засобом введення та закріплення лексики і граматики школярами 1-4 класів і прекрасно реалізуються як основне джерело іншомовної та соціокультурної інформації для домашнього читання у початковій школі.

Виходячи з мети навчання іноземним мовам в сучасній школі, в організації домашнього читання розрізняють: передтекстовий етап (аналіз мовних і смислових труднощів, введення у проблему, формулювання комунікативної установки на читання тексту); притекстовий етап (читання тексту, тренування видів читання); післятекстовий етап (контроль розуміння тексту, обговорення змісту прочитаного, навчання смислової переробки інформації).

Експериментальне дослідження проводилося на базі Хмельницького палацу творчості дітей та юнацтва Хмельницької області. У ньому брали участь учні 3 (5 учнів, основна група) та 3 (8 учнів, контрольна група) класів.

На I етапі вивчено стан проблеми використання автентичних іншомовних текстів у педагогічній теорії і практиці. Визначено суть поняття «домашнє читання», його функції у навчальному процесі, дидактична цінність, розглянуто етапи роботи із використанням іншомовних текстів для домашнього читання та методику роботи з ним; створено систему роботи із текстами для домашнього читання, яка покликана удосконалити процес формування лексичних навичок та мотивувати молодших школярів до вивчення іноземної мови; апробовано окремі її елементи, внесено корективи.

На II етапі проведено формувальний експеримент відповідно до розроблених технологій удосконалення лексичних навичок учнів 3 класу. Формувальний експеримент передбачав проведення занять у контрольній групі за традиційною методикою, а в експериментальній – за експериментальною, зрізових робіт в обох групах. Перевірено ефективність методики формування лексичних навичок; визначено ефективність розробленої системи роботи з формування лексичних навичок учнів 3 класу на заняттях з іноземної (англійської) мови.

Доведено, що для успішної реалізації навчальних завдань у процесі вивчення лексичних тем у 3-му класі виявилось необхідним запроваджувати наявні активні методи навчання, що стимулюють позитивну мотивацію роботи та забезпечують розумову та мовленнєву активність. У процесі формувального експерименту учням експериментальної групи було проведено ряд занять, де було запропоновано текстовий матеріал із завданнями, спрямовані на формування лексичних навичок. Отже, залежно від підготовленості учнів це були тексти для рівня Starter A1, які передбачали адаптовані відомі казки: «Джек і бобове зернятко», «Спляча красуня», «Подарунки феї».

Оцінюючи результати експериментального дослідження, з'ясовано, які зміни відбувалися в лексичних навичках учнів 3-го класу у процесі організації

систематичного застосування автентичного текстового матеріалу із завданнями на заняттях з іноземної (англійської) мови. Використовуючи різні методи дослідження (анкетування, спостереження, бесіди), які застосовувалися на підсумковому етапі експерименту, отримано результати, які підтвердили істинність нашого припущення. Наприкінці дослідження учням обох груп запропоновано завдання для опитування, побудовані за вимогами навчальної програми до лексичних умінь і навичок третьокласників.

Із 5 учнів експериментальної групи 67% учнів продемонстрували вищий рівень сформованості лексичних навичок. У контрольній групі він нижчий – 56% учнів. Проте загалом упродовж навчального року в обох групах показники сформованості лексичних навичок учнів зросли порівняно з початковим рівнем, який становив 35% у контрольній і 37% в експериментальній групі.

Отже, реалізована методика формування лексичних навичок учнів 3-го класу на заняттях з іноземної (англійської) мови засобами домашнього читання свідчить про ефективність використання іншомовних текстів для домашнього читання для підвищення рівня сформованості лексичних навичок молодших школярів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басіна А. Методика викладання іноземної мови в початковій школі. К. : Шкільний світ, 2007. 128 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручн. К. : Вид. центр «Академія», 2004. 344 с.
3. Безкоровайна Ю. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів // Студентський науковий альманах факультету іноземних мов. 2009. № 1(6) С. 230-234.
4. Березенська Л. І., Гуманкова О. С., Козловська О. І. Автентичний текст – основа формування соціокультурної компетенції учнів загальноосвітньої школи. Ж. : Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. 2004. № 17. С. 5-10.
5. Бех І. Мовно-мовленнєвий розвиток учнів початкових класів як необхідна умова успішного навчання // Магістр. 2005. Вип. 1. С. 95-98.
6. Бичкова Н. А. Навчання читання автентичних текстів лінгвокраїнознавчого змісту / ИЯШ. 2009. №1. С. 18-24.
7. Бігич О. Б. Планування уроку англійської мови в початковій школі / О. Б. Бігич. К. : Освіта, 2006. 208 с.
8. Борецька Г. Е. Методика формування іншомовної компетентності у читанні // Іноземні мови. № 3 (71). 2012. С. 18-27.
9. Бутузова И. Д. Лексическая работа на уроках чтения // Начальная школа. 2002. № 2. С. 14-19.
10. Бухбиндер В. А. Работа над лексикой / Основы методики преподавания иностранных языков. К. : Вища школа, 2006. С. 159-179.
11. Варзацька Л. О. Активізація мовленнєвої діяльності учнів // Початкова школа. 2001. №2. С. 28-31.
12. Вашуленко М. С. Компетентнісний підхід до перевірки мовних і мовленнєвих знань молодших школярів // Початкова школа. №1. 2009. С. 16-17.

13. Вашуленко М. С. Оцінювання читацьких компетентностей молодших школярів // Початкова школа. 2007. №12. С. 16-20.
14. Вашуленко М. С., Скрипченко Н. Ф. Робота з дитячою книжкою. Київ : Нова школа, 2012. 240 с.
15. Вейзе А. А. Читай після занять: Книга для самостійного читання англійською мовою у молодших класах. Мн. : Білорусь, 2015. 160 с.
16. Вишневський О. І. Довідник вчителя іноземної мови. К. : Нова школа, 2012. 152 с.
17. Гаврилюк Н. М. Принципи навчання лексиці на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2015. Вип. 41. С. 240-244. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2015_41_53 (дата звернення 17.04.2021)
18. Галапчук-Тарнавська О. Формування навичок читання автентичних текстів на уроках англійської мови в основній школі // Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія», (6(74), С. 165-167.
19. Гальскова Н. Д., Гез Н. І. Теорія навчання іноземних мов. Лінгводидактика і методика: навч. посібн. для студ.-лінгв. ун-тів і фак. ін. м. вищ. пед. навч. закладів. М. : Академія, 2006. 336 с.
20. Гапонова С. В. Сучасні методи викладання іноземних мов за рубежом // Іноземні мови. 2008. №1. С. 24-31.
21. Гордіюк Н. Особливості сприймання художніх текстів молодшими школярами // Мандрівець. 2000. №3-4. С. 75-78.
22. Григорчук А., Луцай Ю. Інтегровані уроки читання як засіб формування мовленнєвої компетенції учнів // Початкова школа. 2009. №3. С. 18-21.
23. Гриняк О. О. Методичні рекомендації до практичного курсу з англійської мови, домашнє читання (на матеріалі повісті-притчі Е. Хемінгуея «The Old Man and the Sea») / ТОВ «ВКФ» «СТАР» ЛТД, Херсон, 2019. 72 с.

24. Гунько С. Новий підхід до вивчення англійської мови на початковому етапі // Початкова школа. 2011. № 8. С. 32-34.
25. Денисюк А. С. Розвиток уяви учнів на уроках читання // Початкова школа. 2007. № 3. С. 36-38.
26. Державний стандарт початкової загальної освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
27. Зимова І. А. Лінгвопсихологія мовної діяльності. М. : Моск. психол.-соц. ін-т, 2001. 432 с.
28. Коваль Г. П. Методика читання: навч. посібн. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. 280 с.
29. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
30. Коломінова О. О. Освіта учнів початкової школи засобами англійської мови // Іноземні мови. 2002. №2. С. 34-37.
31. Корнійчук І. Складові майстерності вчителя на уроках читання в початкових класах // Освітнянин. 2002. №2. С. 8-12.
32. Котенко О. В., Соломаха А. В. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [та ін.]. К. : Київ, ун-т імені Бориса Грінченка, 2013. 356 с.
33. Кравцова І. А. Формування інтересу в учнів третіх класів до уроків читання засобами нетрадиційних форм і методів навчання: метод. посібн. Кривий Ріг : КП ДВНЗ «КНУ», 2014. С. 88.
34. Кравченко І. М. Методичні рекомендації вчителю, який викладає в 1 класі // Англійська мова в початковій школі (осн). 2012. №10. С. 5-7.
35. Мамаєва Т. М. Робота над лексичним значенням слова // Початкове навчання та виховання. 2006. № 31. С. 11-13.
36. Малькевич Г. С. Уроки культури читання // Початкова школа. 2007. №2. С. 17-18.
37. Науменко В. О. Формування навичок читання // Початкова школа. 2011. №4. 60 с.

38. Ніколаєва С. Ю. та інші. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручн. Львів : Ленвіт, 2002. 319 с.
39. Носович Є. В. Критерії змістовної автентичності навчального тексту // ИЯШ. 2009. №2. С. 6-12.
40. Носонович Е. В. Методическая аутентичность в обучении иностранным языкам // ИЯШ. 2000. №1. С. 24-35.
41. Неділько А. Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземної мови // Іноземні мови. 2008. №4. С. 11-12.
42. Олинець Т. В. Автентичні тексти як ефективний засіб розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи : колективна монографія. Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти / за ред. Н. В. Бахмат, Н. В. Гудими. Київ : Міленіум, 2020. С. 113-121.
43. Освітні технології: навч.-метод. посібник / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : А. С. К., 2001. – 256 с.
44. Панова Л. С. та інші. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручн. Київ: Академія, 2010. 328 с.
45. Паращук В. Ю. Використання автентичного тексту під час роботи над розмовною темою // ИЯШ. 1999. №2. С. 61-65.
46. Пархоменко М. Методика роботи над словом, текстом на уроках читання // Початкова школа. 2007. № 7. С. 44-48.
47. Пахомова Т. Г., Савицька Г. І. Викладання іноземної мови в початковій школі щодо введення нового стандарту початкової освіти. Методичні рекомендації. Черкаси : ЧОППОП. 2012. 20 с.
48. Пехота О. М. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за ред. О.М. Пехоти. К. : АСК, 2004. 256 с.

49. Пометун О. І. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. С. 16-25.
50. Початкова освіта. Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Початкова освіта](https://uk.wikipedia.org/wiki/Початкова_освіта)
51. Практика англійської мови: методичні рекомендації до домашнього читання для студентів I-II курсів гуманітарних спеціальностей денної форми навчання / укл. О.А. Лозинська. Біла Церква : БНАУ, 2009. 75 с.
52. Психофізіологічні механізми читання. Режим доступу: <http://lektsii.com/2-2787.html>
53. Редько В. Молодші школярі... Які вони? Залежність ефективності навчання іноземних мов учнів початкової школи від їхніх вікових особливостей // Іноземні мови у навчальних закладах. К., 2003. №1. С. 22.
54. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі : навчальний посібник. К. : Ленвіт, 2005. 208 с.
55. Савченко О. Я. Мовленнєвий розвиток учнів на уроках читання // Методика читання в початкових класах. Київ : Освіта, 2007. С. 105.
56. Селіванова Н. А. Домашнє читання – важливий компонент змісту навчання іноземних мов у середній школі // ИЯШ. 2004. № 4. С. 21-26.
57. Селіванова Н. А. Літературно-країнознавчий підхід до відбору текстів для домашнього читання // ИЯШ. 2008. №1. С. 61-64.
58. Сіранчук Н. М. Процес формування лексичної компетентності молодшого школяра у структурі теорії мовленнєвої діяльності // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2015. Вип. 4. С. 72-76.
59. Сіранчук Н. М. Формування лексичної компетентності молодшого школяра шляхом використання слова в різних контекстах // Сборник

- научных статей. Педагогика: Приоритетные направления науки, 2015. С. 37-44.
60. Скляренко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь // Іноземні мови. 2009. №8. С. 3-7.
61. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції // Іноземні мови. 2010. №4. С. 16-23.
62. Скуратівська М. О. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов. Режим доступу : <http://intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischiy-shkoli-ukrayini>
63. Спляча красуня = Sleeping beauty / Шарль Перро; адапт. та вправи Л. В. Чернової. К. : Арій, 2019. 64 с.
64. Стрекалова М. Д. Домашнє читання як один з найважливіших компонентів процесу навчання іноземної мови на молодших курсах мовного вузу // Актуальні проблеми вдосконалення підготовки фахівців у ВНЗ з проблеми: Державні освітні стандарти: п'ятирічний досвід реалізації перспективи розвитку моделей вищої професійної освіти: Зб. матеріалів Міжнародної наукової конференції. Ярославль : ЯрГУ. 2005. Т.2. С. 180-182.
65. Сучасний урок: традиційні та інноваційні підходи / Укл. О. О. Байназарова, І. В. Капустін, З. В. Рябова, Л. Д. Покроєва, С. Б. Ставицький; за заг. ред. Л. Д. Покроєвої. Харків : ХОНМІБО, 2006. 28 с.
66. Фадєєв В. М. Домашнє читання в старших класах, його організація і прийоми контролю // ИЯШ. 2009. №6. С. 28-30.
67. Формування мовної особистості учня / О. М. Горошкіна, О. М. Рудіна, О. С. Кузьмішина, Н. В. Мордовцева, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова, Л. В. Порохня. Луганськ : СПД Резніков В. С., 2008. 212 с.
68. Ціпан Т. С. Особливості роботи з текстом на уроках англійської мови // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. 2016. Вип. 14. С. 41-44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2016_14_13

69. Шапошнікова Л. М. Особливості формування іншомовної компетентності у читанні як одного з методів самостійної роботи студентів // Педагогічний дискурс. № 14. 2013. С. 457-461.
70. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей: програма, метод. реком. К. : Шк. світ, 2008. 112 с.